

Supplementary Examination, Sept. 2022

Term- I & II

CLASS-XII

POLITICAL SCIENCE

Time: 3Hrs

Maximum Marks: 80

**SYLLABUS
(Group-I)**

A. POLITICAL THEORIES

Part-I

Unit 1: Political System

- Meaning, Characteristics
- Functions of Political system
- David Easton's input output model
- Difference between state and political system

Part II

Unit 2: Major Contemporary Political Theories

- Liberalism
- Marxism
- Political ideas of Mahatma Gandhi

B. INDIAN POLITICAL SYSTEM

Part-V

Unit 1: (i) Indian Democracy

- Parliamentary Model.
- Problems and challenges to Indian Democracy & future of Indian democracy

(ii) Democracy at Grass root

- Concept of Panchayati Raj
- Structure and Working of Panchayati Raj (73th Amendment)
- Panchayati Raj – Some problems
- Local Bodies in Urban Areas (74th Amendment)

Part-VI

Unit 2: (i) Party System in India

- Nature of Party System in India
- Study of major 4 national political parties (INC, BJP, CPI, CPI -M) their programs and policies.
- Regional political parties in Punjab (SAD, AAP)
- Problems facing the Indian Party System

(ii) Electoral System

- Adult Franchise Direct and Indirect Elections and people's participation
- Voting behavior – meaning and determinants, Election Commission and Election Procedure

(Group-II)

Political Theories:

Part & Unit 3: (i) Bureaucracy (Civil Services)

- Meaning and Importance
- Recruitment, Role and Functions
- Distinction between Political Executive and Permanent Executive and their respective roles

(ii) Public Opinion

- Role and Importance of Public Opinion in a Democratic Polity
- Agencies for the formulation and expression of Public Opinion

Part & Unit 4: (ii) Party System

- Political Parties- their functions and importance
- Basis of formation of Political Parties
- Types of Party System
- The Role of Opposition

(ii) Interest and Pressure Groups

- Interest Groups and Pressure Groups- their nature types and functions
- Ways of functioning of pressure groups

Indian Political System:

Part-VII, Unit 3: (i) National Integration

- Problems of National Integration
- Steps taken to promote National Integration

(ii) Foreign Policy of India

- Determinants of Foreign Policy
- Basic principles of Foreign Policy
- India and United Nations, India and SAARC

Part-VII, Unit 4: India and the World

- India's relations with its Neighbours: Nepal, Sri Lanka, China, Bangladesh and Pakistan
- India's relations with U.S.A and Russia
- India's approach to major World issues : Human Rights, Disarmament and Globalisation

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ

1. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਦੋ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਕੁਲ 80 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਗਰੁੱਪ ਵਿੱਚ 40 ਬਹੁਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ ਤੇ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇੱਕ ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
ਦੂਸਰੇ ਗਰੁੱਪ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਹਿੱਸੇ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਲ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ।
 $1 \times 40 = 40$
2. ਦੂਸਰੇ ਗਰੁੱਪ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਹਿੱਸਾ ਬਹੁਤ ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 4 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ ਤੇ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸਾਰਾ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਕਵਰ ਕਰਨਗੇ।
 $2 \times 4 = 08$
3. ਦੂਸਰੇ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 6 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ 5 ਤੋਂ 7 ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਣੇ ਹੋਣਗੇ। ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਲਈ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸਾਰਾ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਕਵਰ ਕਰੇਗਾ।
 $4 \times 4 = 16$
4. ਦੂਸਰੇ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਤੀਸਰੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਚਾਰ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੱਮੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਪੈਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਨਾਲ ਹੀ ਸਬੰਧਤ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਇਸ ਪੈਰੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਅੰਕ ਦੇ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਤੋਂ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।
 $1 \times 4 = 04$
5. ਦੂਸਰੇ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਚੌਥੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ 100% ਅੰਦਰੂਨੀ ਚੋਣ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ 6 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 10 ਤੋਂ 15 ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਹ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਸਾਰਾ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਕਵਰ ਕਰੇਗਾ।
 $2 \times 6 = 12$

21.06.2022